8
Muizenschade in Noord Nederland

Aan de orde is het **VSO over de reactie op de door LTO aangeboden petitie over muizenschade in Noord Nederland (27858, nr. 298)**.

De **voorzitter**:
Ik heet alle aanwezigen in de zaal van harte welkom, in het bijzonder de staatssecretaris van Economische Zaken.

Ik geef het woord aan mevrouw Thieme van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):
Voorzitter. Kunstmatig laag gehouden grondwaterstanden, weinig koeien in de wei, kort gras en eenvormig landschap gecombineerd met een zachte winter betekenen dat muizenplagen op de loer liggen, zoals we allen hadden kunnen weten. Die hebben we dan ook gehad. De oplossing daarvan verdient geen schoonheidsprijs. Daarom dien ik de volgende moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de muizenplaag in Friesland is bestreden met dieronvriendelijke methoden zoals vergassing en verdrinking;

overwegende dat de regering heeft toegezegd, dieronvriendelijke methoden te ontmoedigen;

verzoekt de regering, dieronvriendelijke muizenbestrijding in de toekomst tegen te gaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Thieme. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 316 (27858).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat vergassen met CO_2 conform de Europese biociderichtlijn een methode is die niet mag worden ingezet om plagen te bestrijden;

constaterende dat de overheid het illegale gebruik van deze methode heeft gedoogd om muizen in Friesland te bestrijden;

verzoekt de regering, in de toekomst erop toe te zien dat handhavend wordt opgetreden tegen de inzet van deze illegale en dieronvriendelijke methode,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Thieme. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 317 (27858).

De heer **Geurts** (CDA):
Voorzitter. Afgelopen winter veranderden veel groene weiden in woestijnvlakten, een grote ramp voor veel ondernemers in Friesland, maar ook daarbuiten. Het kwam in eerste instantie wat moeilijk op gang, maar op aandringen van de sector en de Tweede Kamer namen provincie en ministerie maatregelen. In het bijzonder wil ik stilstaan bij de inzet van de staatssecretaris bij de Europese Commissie. Die heeft vruchten afgeworpen, waarvoor mijn en onze waardering.

Ik heb nu geen moties, maar wel een paar vragen. Hoe verloopt de afhandeling van de schademeldingen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland? Hoe gaat het met de leenfaciliteit? Loopt het allemaal zoals bedoeld?

In het kader van het voorkomen van schade door eerder in te grijpen merk ik op dat er een onderzoek loopt naar de oorzaken van de schade en een mogelijke aanpak daarvan. Hoe staat het daarmee? Wordt daarbij ook de volksgezondheid betrokken?

In 2015 geldt voor bedrijven met ernstige muizenschade een vrijstelling van de eis van 80% grasland. Voorwaarde voor de derogatie is dat 65% grasland blijft, maar volgens de vergroeningseisen van het GLB is iemand "green by definition" als hij 75% grasland heeft. Moeten de melkveehouders nu voor één jaar aan de vergroeningseisen voldoen of valt dit ook onder de calamiteitenregeling?

Mevrouw **Lodders** (VVD):
Voorzitter. Ik hoor van de heer Graus dat dames altijd voorgaan, dus ik dank hem ervoor dat hij mij nu laat voorgaan.

Ik kan het eigenlijk heel erg kort houden, want ik heb alleen een vraag aan de staatssecretaris over de schadeafhandeling door de RvO en over de uitvoering van de derogatie. Waarmee moeten met name de melkveehouders, dus de graslandeigenaars, voor 2015 rekening houden als het gaat om de derogatie? Deze vragen zijn eigenlijk al zo goed door de heer Geurts gesteld dat ik ze niet hoef te herhalen.

Mij rest tegen de staatssecretaris te zeggen dat ook mijn fractie zeer veel dank uitspreekt voor wat er in de afgelopen maanden, althans net na het uitbreken van de muizenplaag, is gebeurd. Ik heb het Besluit gebruik meststoffen gelezen. Daar heb ik het een en ander in zien staan, ook over de wijze waarop hetgeen in Brussel geregeld is, verankerd is. Calamiteiten doen zich soms voor; dat is nou eenmaal zo. Maar

ik spreek mijn oprechte hoop uit dat we in zo'n situatie in de toekomst snel kunnen handelen om schade en heel veel leed, zoals die in de afgelopen maanden ontstaan zijn, sneller in te perken. Dank in ieder geval voor de inzet van de staatssecretaris op dit punt.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

☐

Staatssecretaris **Dijksma**:
Voorzitter. De boeren in Friesland en in een aantal andere provincies hebben te maken gekregen met schade door heel veel muizen die onder de grond zaten. Iedereen die deze boeren bezocht heeft, heeft gezien hoe hartverscheurend dat ook voor de ondernemers zelf is. Ik heb dat in ieder geval persoonlijk ervaren. Ik ben daarom blij dat ik samen met uw Kamer een aantal stappen heb kunnen zetten om hen tegemoet te kunnen komen.

Bij het bestrijden van plagen kiezen we overigens altijd, waar dat kan, voor de meest diervriendelijke methode. Die moet dan echter wel voorhanden zijn. De omvang van de plaag was in dit geval zo groot, dat die op een gegeven moment vroeg om de ingezette maatregelen. Ik hecht eraan om hier te zeggen dat geen illegale bestrijding heeft plaatsgevonden. Dat wordt door mevrouw Thieme zo tussen neus en lippen door even gezegd, maar daar hebben wij gewoon een ontheffing voor verleend. Dat gaat dan volgens de regels, zoals dat ook hoort.

Ik denk dat het van belang is om vast te stellen dat de beide moties die zijn ingediend, door mij worden ontraden. In de motie op stuk nr. 316 wordt de regering verzocht om dieronvriendelijke muizenbestrijding in de toekomst tegen te gaan. Zoals gezegd, is de inzet gericht op bestrijding met waar mogelijk diervriendelijke methoden. Die moeten er zijn. Wij hebben de bestaande methoden gebruikt omdat dit de enige methoden waren. In de termen van mevrouw Thieme zijn die dieronvriendelijk. Eigenlijk staat dus in deze motie dat je niet meer op deze manier mag bestrijden, maar dat kan ik nu gewoon niet waarmaken want dan staan wij echt met lege handen bij het bestrijden van deze plaag. Om die reden moet ik deze motie ontraden.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):
De staatssecretaris heeft zelf in antwoord op mijn schriftelijke Kamervragen bevestigd dat het niet toegestaan is om met CO_2 muizen te bestrijden in het wild.

Staatssecretaris **Dijksma**:
Ja, maar ik heb vervolgens wel een ontheffing verleend om dat alsnog te kunnen doen. Dat dit middel nog niet algemeen voorhanden was, betekent niet dat het, als het wordt ingezet, op voorhand illegaal is. Die subtiele nuance wil ik hier toch wel aanbrengen.

Daarmee kom ik toe aan de motie op stuk nr. 317. In het kader van het onderzoek is voor CO_2 ontheffing verleend. Wij zullen altijd de wettelijke kaders toepassen. Om die reden moet ik ook deze motie ontraden.

Dan kom ik bij de vragen die zijn gesteld door de heer Geurts en ondersteund door mevrouw Lodders. De afhandeling bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) verloopt voortvarend. Het helpt ook dat wij in een vroegtijdig stadium al zijn begonnen met het opmaken van de pijn, met de schaderapportages. Bij het financiële deel van de tegemoetkoming, de leenfaciliteit en de uitkering, is de provincie wel als eerste aan zet. Mijn indruk is dat dit op zichzelf goed loopt. Dat is echter niet onze eerste verantwoordelijkheid. Er zullen na de zomer resultaten zijn en daar zullen we de Kamer natuurlijk over informeren, evenals over het onderzoek dat we doen in relatie tot de aspecten van volksgezondheid.

De heer Geurts heeft gevraagd hoe het precies zit. Ben je nog green by definition als je niet aan de graslandvereiste voldoet? Ik wil de Kamer toezeggen dat ik daarop in de verslaglegging van het algemeen overleg over de Landbouwraad precies terugkom. We weten dat daaraan een en ander is gedaan, maar ik kan op dit moment niet de exacte tekst voorhanden krijgen. Dan lijkt het mij beter dat we dat schriftelijk doen, in een brief die u toch al van ons krijgt. Aangezien het vraagstuk van die definiëring ook echt een kwestie van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is, lijkt het mij logisch om het antwoord op die vraag mee te nemen in die brief.

Het laatste punt. Dank voor het feit dat u de inzet prijst op dit dossier, maar ik hecht er wel aan om vast te stellen dat het mijn mensen zijn die daar heel veel aan gedaan hebben. Wij hebben ook een speciale, zeg maar, "chef muizen" aangesteld. Ook hij heeft natuurlijk heel veel gedaan. Ik zie de heer Graus wijzen naar de dg in de ambtenarenbank, maar nee, de "chef muizen" is niet de dg. De heer Graus dacht: we hebben een nieuwe bijnaam, maar nee, pech gehad. Dat is niet zo. Hij heeft overigens wel een belangrijke rol gespeeld, maar dat is altijd zo, in dit dossier. Dat weet de Kamer. Ik wilde bij dezen de warme steun vanuit de Kamer ook even doorgeleiden naar mijn mensen, want dat is zeker op dit dossier zeer op zijn plek.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):
Voor zover ons bekend was ten tijde van de muizenplaag die ontheffing van Europa niet afgegeven. Als er echter geen ontheffing is afgegeven, dan is er — dat moet de staatssecretaris toch met mij eens zijn — sprake van een illegale situatie.

Staatssecretaris **Dijksma**:
Ik zal ook daarop nog schriftelijk terugkomen, maar bij mijn weten hebben we het via een ontheffing voor het verlenen van een onderzoek gedaan en hebben wij dat gedaan. Om de Kamer van dienst te zijn — dit heeft immers haar belangstelling — zal ik ook dit in hetzelfde verslag nog even precies opschrijven. Dan kunnen daar geen misverstanden over ontstaan.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):
Dan zou ik daar heel graag voor de stemmingen uitsluitsel over krijgen. Deze motie wordt dinsdag in stemming gebracht.

Staatssecretaris **Dijksma**:
Dat kan ik niet toezeggen als het in die brief mee moet, want dinsdag is de Landbouwraad pas. Vanzelfsprekend kan het verslag van de Landbouwraad die dinsdag plaatsvindt, niet voor dinsdag bij de Kamer zijn.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):
Ik neem aan dat de overheid toch wel weet of er ten tijde van het gebruik van de CO_2 een ontheffing lag of niet? Daar hoeven wij toch niet de Landbouwraad voor af te wachten?

Staatssecretaris **Dijksma**:
Nee, voorzitter. Dan moet ik de Kamer een aparte brief daarover doen toekomen. Ik probeer dat zelf altijd wat te beperken. Overigens zal die brief het oordeel over de motie-Thieme ook niet veranderen, hoop ik, in ieder geval niet van mijn kant. Als dat noodzakelijk is, sturen we dit stukje tekst gewoon al eerder naar de Kamer. Dat kan.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):
Heel graag.

Staatssecretaris **Dijksma**:
Dat wordt dan weer een extra brief voor op de enorme stapel.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
De stemming over de ingediende moties is komende week dinsdag, zoals net al is gewisseld.